

Alueiden komitean lausunto aiheesta ”Laajentumisen työllisyyspoliittiset näkökohdat”

(2002/C 107/28)

ALUEIDEN KOMITEA, joka

ottaa huomioon työvaliokuntansa 12. kesäkuuta 2001 Euroopan yhteisön perustamissopimuksen 265 artiklan viidennen kohdan nojalla tekemän päätöksen laatia aiheesta lausunto sekä antaa lausunnon valmistelu valiokunta 6:n ”työllisyys, talouspolitiikka, yhteismarkkinat, teollisuus, pk-yritykset” tehtäväksi,

ottaa huomioon ”Rheinisch-Westfälisches Institut für Wirtschaftsforschung” -tutkimuskeskuksen ja glasgowlaisen ”University of Strathclyde” -yliopiston julkaiseman tutkimuksen aiheesta ”Impact of the Enlargement of the European Union on Small and Medium-sized Enterprises in the Union” (EU:n laajentumisen vaikutus unionissa toimiviin pk-yrityksiin), marraskuu 2000, Glasgow ja Essen,

ottaa huomioon komission 6. maaliskuuta 2001 aiheesta ”The Free Movement of Workers in the Context of Enlargement” (työntekijöiden vapaa liikkuvuus ja laajentuminen) antaman kertomuksen,

ottaa huomioon komission ”talous- ja rahoitus” -pääosaston kesäkuussa 2001 julkaiseman laajentumista koskevan tutkimuksen ”Enlargement Papers Number 4”, II/419/01-EN,

ottaa huomioon Tukholmassa maaliskuussa 2001 ja Göteborgissa kesäkuussa 2001 kokoontuneiden Eurooppa-neuvostojen päätelmät,

ottaa huomioon komission 25. kesäkuuta 2001 aiheesta ”Community Action for the Border Regions” julkaiseman kertomuksen, joka käsittelee laajentumisen vaikutuksia ehdokasvaltioihin rajoittuvilla alueilla,

ottaa huomioon aiheesta ”Euroopan työllisyys sopimus” antamansa päätöslauselman CdR 156/1999 fin ⁽¹⁾,

ottaa huomioon aiheesta ”Euroopan työllisyysstrategian täytäntöönpano” antamansa päätöslauselman CdR 461/1999 ⁽²⁾,

ottaa huomioon laajentumisen institutionaalisista näkökohdista otsikolla ”Paikallis- ja aluehallinto Euroopan sydämessä” antamansa lausunnon CdR 52/1999 fin ⁽³⁾,

ottaa huomioon aiheesta ”EU:n nykyinen laajentumiskehitys” antamansa päätöslauselman CdR 424/1999 fin ⁽⁴⁾,

ottaa huomioon aiheesta ”Euroopan aluepolitiikan rakenne ja tavoitteet laajentumisen ja maailmanlaajuisuuden yhteydessä: keskustelun avaus” antamansa lausunnon CdR 157/2000 fin ⁽⁵⁾,

ottaa huomioon valiokunta 6:n syyskuun 28. päivänä 2001 hyväksymän lausuntoluonnoksen CdR 269/2001 rev., jonka esittelijä oli Volker Schimpff, D/PPE, Sachsenin maapäivien jäsen,

hyväksyi 14. ja 15. marraskuuta 2001 pitämässään 41. täysistunnossa (marraskuun 14. päivän kokouksessa) yksimielisesti seuraavan lausunnon.

Alueiden komitean kanta

Komitea korostaa ehdotonta poliittista tukeaan laajentumiselle ja suosittaa jatkamaan liittymisprosessia hellittämättä.

1. Johdanto

Alueiden komitea pitää EU:n laajentumista Keski- ja Itä-Euroopan maihin ratkaisevana Eurooppa-politiikan mahdollisuutena 21. vuosisadan kynnyksellä, sillä sen avulla voidaan lopullisesti yhdistää rautaesiripun vuosikymmeniä jakama Eurooppa sekä turvata maanosan vapaus, rauha ja hyvinvointi.

2. Talous- ja työllisyysnäkymät

2.1. Alueiden komitean mielestä suunniteltu laajentuminen hyödyttää kaikkia osapuolia. Komitea on vakuuttunut siitä, että sisämarkkinoiden laajentuminen, markkinatalouden vakiintuminen koko Eurooppaan sekä Eurooppaan muodostuva uusi, entistä laaja-alaisempi työnjako voivat luoda pysyvää hyvinvointia ja vakautta sekä EU:n nykyisissä että sen tulevaisuuden jäsenvaltioissa. Komitea on kuitenkin sitä mieltä, että laajentumisen haaste on niin yhteisölle kuin hakijamaille huomattavasti suurempi kuin aiempien laajentumiskierrosten yhteydessä.

⁽¹⁾ EYVL C 293, 13.10.1999, s. 70.

⁽²⁾ EYVL C 226, 8.8.2000, s. 43.

⁽³⁾ EYVL C 374, 23.12.1999, s. 15.

⁽⁴⁾ EYVL C 57, 29.2.2001, s. 1.

⁽⁵⁾ EYVL C 148, 18.5.2001, s. 25.

2.2. Alueiden komitea muistuttaa, että laajentumisen myötä työnjako muuttuu. Yhtäältä voidaan nykyisissä EU:n jäsenvaltioissa vallitseva ammattitaitoisen työvoiman tarve ammattitaitoa vaativilla aloilla sekä palvelualoilla tyydyttää ehdokasmaiden työntekijöillä. Toisaalta voidaan vanhojen jäsenvaltioiden liike-elämästä saaman kokemuksen ja aloitteellisuuden avulla edistää ratkaisevasti kehitystä ja poistaa rakenteellisia puutteita uusissa jäsenvaltioissa esimerkiksi ajanmukaistettaessa teollisuutta, perustettaessa pieniä ja keskisuuria yrityksiä, uudistettaessa maatalouden rakenteita sekä kehitettäessä palvelualaa, joka oli merkityksetön kommunistisen hallinnon aikana. Komitea on tietoinen siitä, että kyseiset investoinnit ovat välttämättömiä, jotta talous ja työllisyys kehittyisivät myönteisesti uusissa jäsenvaltioissa, ja että investointeja tehdään ennen kaikkea nykyisistä jäsenvaltioista. Komitean mielestä laajentumisella on myönteisiä vaikutuksia myös tutkimusalaan.

2.3. Alueiden komitea odottaakin, että EU:n talous kokonaisuudessaan kasvaa. Komission laskelmien mukaan hakijamaiden bruttokansantuote kasvaa ensimmäisinä kymmenenä vuotena liittymisen jälkeen – uudistusten edistymisestä riippuen – vuosittain 2 prosenttia. Taloudeltaan vahvimpien ehdokasmaiden BKT:n komissio odottaa kasvavan vuosittain 3–4 prosenttia vuoteen 2009 asti. Komission laskelmien mukaan nykyisten jäsenvaltioiden BKT kasvaa yksistään laajentumisen ansiosta vuosittain keskimäärin 0,7 prosenttia.

2.4. Alueiden komitea painottaa, että EU:n laajentuminen parantaa ratkaisevasti edellytyksiä kehittää ja syventää KIE-maiden kanssa tehtävää taloudellista yhteistyötä. Mitä intensiivisemmät rajanylittävät taloussuhteet ovat, sitä enemmän kaikkien yhteistyöhön osallistuvien valtioiden ja alueiden hyvinvointi lisääntyy. Muuttunut kilpailutilanne mahdollistaa hyvinvoinnin kasvun sekä ehdokasmaissa että nykyisissä jäsenvaltioissa.

2.5. Alueiden komitea katsoo, että EU:n laajentumiseen liittyvä maantieteellisen painotuksen siirtyminen muuttaa Euroopan talous- ja kasvukeskusten kilpailuasemia. Ne voivat saada erityisiä kilpailuetuja ja taloudellisia mahdollisuuksia, jos niillä on tai ne luovat edullisia liikenneyhteyksiä ehdokasmaiden talouskeskuksiin.

2.6. Alueiden komitea muistuttaa, että Euroopan liikenne- ja talousmaantieteelle ovat tähän mennessä olleet tyypillisiä yhtäältä taloudellinen ydinalue (jota maantieteilijät kuvaavat nimellä "blue banana") ja toisaalta rannikko- ja raja-alueet. Komitean mielestä on odotettavissa, että laajentumisen myötä syntyy kolmas aluetyyppi ja että taloudellisen ydinalueen ja EU:n tulevan itärajan uuden saumakohdan välille muodostuu "uusi keskusalue".

2.7. Markkinat ja yritysten tekemät päätökset ohjaavat Euroopan laajuisten liikenneväylien uudelleen suuntautumista sekä näiden tulevien talouden rakenteiden muodostumista Keski- ja Itä-Euroopassa. Alueiden komitea suosittaa kuitenkin tasapainoista kehitystä ajatellen EU:lle, jäsenvaltioiden hallituksille sekä alueille ja kunnille, että ne ottaisivat kyseiset prosessit ajoissa huomioon.

2.8. Alueiden komitea odottaa, että sekä nykyisten keskusten yhteydet ehdokasmaiden keskuksiin että "uuden keskusalueen" muodostuminen tarjoavat alusta alkaen huomattavia virikkeitä työllisyydelle sekä itsenäisen yritystoiminnan ja uuden yrittäjyyden kehitykselle. Pitkällä aikavälillä työvoiman kysyntä "uudella keskusalueella" johtaa jopa muuttoliikkeen.

2.9. Alueiden komitea ei sulje pois rakenteellisten vääristymien mahdollisuutta, sillä EU:n ja ehdokasvaltioiden väliset hyvinvointi- ja palkkatasojen sekä tähänastisten sosiaaliturvas-tandardien erot ovat huomattavia. Erojen syitä ovat ehdokasmaiden huomattavasti pienempien työvoimakustannusten ohella alhaiset ympäristönsuojelu-, sosiaaliturva- ja tekniset standardit sekä matalammat verot. Myös tukien laajuudessa odotetaan olevan eroja.

2.10. Näin ollen voi liittymisen myötä välittömästi voimaan tuleva palvelujen tarjonnan vapaus aiheuttaa raja-alueilla kilpailua eri aloilla kuten käsi- tai rakennusteollisuudessa, kiinteistöjen huolto- tai korjauspalvelujen alalla tai muilla "liikkuvilla palvelualoilla". Alhaisten tuntipalkkojen vuoksi voidaan juuri yksinkertaisten palvelujen yhteydessä saavuttaa erityisiä hintaetuja. Lisäksi ehdokasmaissa toimivat tarjoajat voivat esimerkiksi julkisten palvelujen tarjouskilpailuissa esittää huomattavasti alhaisempia tarjouksia kuin alueella toimivat yritykset. Tämä heikentää alueellisia markkinoita, joilla tuotetaan palveluja etenkin alue- ja paikallistason elimille.

2.11. Alueiden komitea on vakuuttunut siitä, että yhtenäis-markkinoiden neljän perusvapauden on oltava rajoituksetta voimassa laajentuneessa EU:ssa. Tähän mennessä hakijamaissa on assosiaatiosopimusten perusteella jo voimassa tavaroiden ja pääoman vapaa liikkuvuus. Laajentumisen myötä tulevat voimaan myös palvelujen tarjoamisen vapaus ja sijoittautumisvapaus, ja tavaroiden ja pääoman vapaa liikkuvuus on voimassa rajoituksetta. Työllisyyteen kohdistuvat alueelliset ja alakohdattavat vaikutukset tulevat olemaan erilaisia sekä nykyisessä EU:ssa että ehdokasmaissa.

2.12. Alueiden komitea muistuttaa, että laajentumisen jälkeen hakijamaissa odotettavissa olevan talouden nousukauden johdosta työvoimaa vapautuu ennen kaikkea perinteisiltä talouden aloilta kuten raskaasta teollisuudesta ja maataloudesta, mutta se ei kuitenkaan työllisty välittömästi uusilla talouden aloilla. Sekä korkeasti koulutetun työvoiman että matalapalkkaisten työntekijöiden tarjonta aiheuttaa integroiduilla ja Euroopan laajuisilla vapailla työmarkkinoilla liikkuvuutta, jonka laajuudesta on erilaisia arvioita.

2.13. Alueiden komitea odottaa, että nykyisiin EU:n jäsenvaltioihin muuttaa ehdokasmaista työntekijöitä, jotka vaihtavat asuin- ja työpaikkaa pysyvästi. Myös kodin ja työpaikan väliä viikoittain ja – etenkin raja-alueilla – päivittäin matkaavat vaikuttavat huomattavasti vanhojen jäsenvaltioiden työllisyystilanteeseen. On selvää, että raja-alueilla ja ennen kaikkea niillä sijaitsevista kaupungeista kilpailu kiristyy rajoitetulla alueella myytävien tavaroiden ja etenkin palvelujen osalta. Työllisyyteen kohdistuvia vaikutuksia ei vielä voida tarkasti kuvailla.

2.14. Alueiden komitea odottaa, että hakijamailta on tulevaisuudessa myös raja-alueiden ulkopuolella hyvin vahva kilpailuasema esimerkiksi kuljetusalalla. Kyseisen epäsuhteen odotetaan häviävän vasta kun vanhojen ja uusien jäsenvaltioiden väliset suuret erot palkoissa, sosiaaliturvassa ja työsuojelustandardeissa ovat tasoittuneet.

3. Euroopan unioni ja (nykyiset) raja-alueet

3.1. Alueiden komitea muistuttaa laajentumisen valmistelun suhteen, että valtion- ja hallitusten päämiehet päättivät Nizzan huippukokouksessa raja-alueita koskevan toimintaohjelman esittämisestä raja-alueiden ”taloudellisen kilpailukyyn vahvistamiseksi”. Komitea muistuttaa, ettei kyseinen apu saa kuitenkaan rajoittua siihen, että olemassa olevia tukimahdollisuuksia siirretään eri aloille tai että nykyisiä toimenpideluetteita vain laajennetaan. Pikemminkin on pyrittävä tarjoamaan välitöntä lisäapua asianomaisille toimijoille EU:n ulkorajoilla, jotta rajanylittävää ja maidenvälistä yhteistyötä edistettäisiin hajautetulla tasolla.

3.2. Alueiden komitea on tyytyväinen komission aikomukseen antaa huomattavaa apua raja-alueille heinäkuussa hyväksytyyn toimintaohjelman avulla. Komitea on kuitenkin vakuuttunut siitä, ettei komission hyväksymä ohjelma vielä täytä yllä mainittuja neuvoston vaatimuksia ja ohjeita. Komitea muistuttaa, että komission on laadittava ehdotuksensa neuvoston poliittisten ohjeiden mukaan.

3.3. Alueiden komitea vaatii, että asianomaisilla aloilla toimiville pk-yrityksille tarjotaan lisätukea, jotta ne voivat valmistautua aktiivisesti laajentumiseen. Komitean mielestä kyseisiä pk-yrityksiä tulisi tukea jo ennen rajojen avaamista etenkin rajanylittävään toimintaan suuntautumisessa. Pk-yrityksille, jotka tunnetusti tarjoavat lukuisia työ- ja koulutuspaikkoja, on annettava tietoa, opastusta ja tukea rajanylittävään toimintaan suuntautumisiksi. Kielikurssit tai oikeus- ja talousjärjestelmiä koskevat perustiedot voisivat olla hyödyllisiä, kun ajatellaan myöhempää toimintaa ehdokasmaissa. Strategiseen kokonaissuunnitelmaan kuuluu komitean mielestä myös pk-yritysten työntekijöiden ja johtoportaan järjestelmällinen kouluttaminen. Pk-yritykset voisivat osaltaan vaikuttaa tietoa ja viestintäteknologioiden hyödyntämiseen rajanylittävässä yhteistyössä tai kokemusten saamiseen konkreettisesta yhteistyöstä ja verkottumisesta.

3.4. Alueiden komitea toistaa vaatimuksensa Interreg III A- ja Phare/CBC -ohjelmien nykyistä tiiviimmästä nivomisesta toisiinsa. Komitea kehottaa kaksinkertaistamaan Interreg III A -ohjelman määrärahat kuluvalle tukikaudella. Näin voitaisiin nopeasti kunnostaa rajanylittävää infrastruktuuria (siltoja ja teitä), joka rappeutui kommunistisen vallan aikana. Vain tällä tavoin voidaan tilannetta EU:n ulkorajoilla hyödyntää taloudellisen toiminnan aloittamiseen ehdokasmaissa.

3.5. Alueiden komitea kehottaa EU:n ulkorajoilla sijaitsevia alueita ja kuntia tarkastelemaan jo nyt asemaansa laajentumisen työllisyyspoliittisessa ulottuvuudessa. Tässä yhteydessä on otettava huomioon etenkin koulutusala. Esimerkkeinä voivat olla onnistuneet hankkeet, kuten rajanylittävät perus- ja jatkokoulutustoimet, kaksikieliset koulut ja rajanylittävästi toimivat yliopistot. Myös alueellisia ja paikallisia työllisyyspöytäkirjoja tulisi jo nyt soveltaa rajanylittävästi; euregio-alueet tarjoavat soveltuvan kehityksen tätä varten. EU:n ulkorajoilla sijaitsevien alueiden ja kuntien tulisi myös suunnitella ja hyväksyä rajanylittäviä teollisuusalueita, joille jäsenvaltioiden hallitukset voivat myöntää poikkeuksia verotus- ja tullimääräyksistä.

3.6. Alueiden komitean mielestä on välttämätöntä hillitä laajentumisesta mahdollisesti aiheutuvien, uusien jäsenvaltioiden ja niihin rajoittuvien nykyisen EU:n alueiden välisten tukierojen vaikutuksia. Mikäli markkinoiden avaaminen ehdokasvaltioihin aiheuttaa nykyisissä jäsenvaltioissa rakenteellisia ongelmia, niiden tulisi voida mukautua oman talousrakenteensa muutoksiin ja reagoida soveltuvasti liittymisestä johtuvaan rakennemuutostarpeeseen. Komitea muistuttaa tässä yhteydessä siitä, että alueilla on laajentumisen jälkeen – erityisiä kehityskulkuja ajatellen ja läheisyysperiaatteen hengessä – oltava nykyistä enemmän toimintavaraa EU-tuen käytössä.

3.7. Alueiden komitea on vakuuttunut siitä, että pitkällä aikavälillä tähänastisista raja-alueista tulee laajentumisen johdosta Euroopan keskusalueita ja ne hyötyvät laajentumisen mukanaan tuomista eduista. Komitea muistuttaa kuitenkin siitä, että lyhyellä ja keskipitkällä aikavälillä laajentumisesta koituvat haitat saattavat keskittyä raja-alueille ja vaarantaa vakavasti yhteisön työllisyyspoliittiset tavoitteet. Komitea toteaa, että raja-alueiden rakenteellista kehittämistä on tähänkin mennessä laiminlyöty niiden välittömästi rautaesiripun tuntumassa olevan sijainnin takia ja Saksan uusien osavaltioiden tapauksessa Saksan jaon seurausten vuoksi.

3.8. Alueiden komitean mielestä unionin tärkeänä tehtävänä on estää se, että raja-alueet kantavat yksinään laajentumisesta koituvan taakan, jotta muut hyötyisivät sen eduista. Olisi EU:n periaatteiden ja tehtävien vastaista, jos työttömyys lisääntyisi voimakkaasti kyseisillä alueilla laajentumisen johdosta. Työllisyyspoliittisten tavoitteiden toteuttamiseksi tarvitaan vastatoimia.

3.9. Alueiden komitea korostaa, että myös raja-alueilla toimivien työntekijöiden ja yritysten on mukauduttava uuteen kilpailuun rajojen avautumisen jälkeen. Komitea on vakuuttunut siitä, ettei odotettavissa oleva kilpailun voimistuminen ole riittävä peruste rajoittaa järjestelmällisesti ja pitkällä aikavälillä työntekijöiden liikkuvuutta tai palvelujen tarjoamisen vapautta. Alueiden komitea kiinnittää huomiota siihen, että odotettavissa olevaa työvoiman liikkumista ajatellen on sallittua harkita myös siirtymäaikoja, jos liittymisestä on odotettavissa kohtuuttoman suuria rakennemuutoksia. Ehdokasmaiden kanssa sovitavilla siirtymäaikoilla ei tule pyrkiä siihen, että joustamattomissa ja uudistuksiin haluttomissa nykyisissä jäsenvaltioissa pidennettäisiin nykytilaa muutamalla vuodella tai että EU:ssa otettaisiin käyttöön protektionistisia elementtejä.

3.10. Alueiden komitea painottaa, että kyseisten siirtymäsäännösten on oltava erittäin suppeita sekä sisällöllisesti ja ajallisesti rajattuja. Jos siirtymäsäännöksistä sovitaan, niiden tulisi olla niin joustavia, että ne voidaan mukauttaa niiden alojen erityistarpeisiin, joita siirtymäsäännökset erityisesti koskevat (talous, työmarkkinat tai sosiaaliturvajärjestelmät). Tätä varten jäsenvaltioille on annettava toimintavaraa, jotta ne voivat sopia siirtymäaikojen säännöllisistä tarkistuksista ja mahdollisesti lyhentää niitä jälkikäteen.

3.11. Siirtymäsäännöksiä ei tulisi kohdistaa ensisijassa työntekijöihin, joiden liikkuminen perustuu markkinoita koskevaan tietoon. Alueiden komitean mielestä siirtymäaikasäännöksiä ei ensi sijassa ole suunnattu työntekijöitä vastaan. Komitea painottaa, että työmarkkinoiden todellisesta tarpeesta aiheutuva työntekijöiden liikkuminen vaikuttaa myönteisesti työllisyyteen. Komitea ehdottaa, että siirtymäaikasäännöksissä keskityttäisiin sellaisen liikkumisen rajoittamiseen, joka johtuu vain institutionaalista seikoista kuten sosiaaliturvajärjestelmien eroista.

3.12. Alueiden komitea ehdottaa, että kaupungeista tehtäisiin rajanylittävän kehityksen moottoreita, sillä kaupungeissa syntyy paikallisten työllisyys sopimusten yhteydessä merkittäviä työllisyyspoliittisia virikkeitä. Tässä yhteydessä tulisi jaetuilla kaupungeilla, joiden läpi EU:n ulkoraja tällä hetkellä kulkee (Frankfurt an der Oder, Görlitz), olla erityinen rooli.

3.13. Samanlainen avainasema on euregio-alueilla, joilla rajojen läheisyydessä sijaitsevat kunnat tekevät rajanylittävää yhteistyötä sekä lieventääkseen yhteistoimin laajentumisesta aiheutuvia rasitteita että hyödyntääkseen laajentumisen tarjoamia mahdollisuuksia. Nykyisellä EU:n ulkorajalla sijaitsevat euregio-alueet siirtyvät vanhojen euregio-alueiden asemaan ja voivat oppia niiden saamista kokemuksista.

4. Ehdokasmaihin kohdistuvat vaatimukset

4.1. Alueiden komitea korostaa, että EU:n lainsäädäntö on pantava kokonaisuudessaan täytäntöön ja EU:n politiikkoja on sovellettava ehdokasmaissa, mikäli laajentumisella halutaan saada aikaan edellä kuvatut, työllisyyteen kohdistuvat myönteiset vaikutukset. Komitea varoittaa painokkaasti siitä virheellisestä ajattelutavasta, jonka mukaan EU:n periaatteet ja säännökset olisi mahdollista panna täytäntöön valikoivasti tai viipeellä. Ehdokasmaissa on ennen kaikkea luotava oikeusvarmuutta ja tartuttava päättäväisesti syrjinnän ja korruption vastaisiin toimiin.

4.2. Alueiden komitea on vakuuttunut siitä, että ehdokasmaiden alue- ja paikallisyhteisöjen aktiivinen rooli on välttämätön laajentumisen kannalta. Kun ajatellaan entisten diktatuurien keskusjohtoisuutta, demokraattinen järjestys voi siirtymätalousmaissa vakiintua vain, jos alueiden ja kuntien merkitys lisääntyy. Eri valtioiden lainsäätäjien voimaan saattaman EU:n lainsäädännön soveltaminen on ennen kaikkea alue- ja paikallistasojen tehtävä.

4.3. Alueiden komitea muistuttaa, että rakennerahastovarojen hyödyntämiseksi ehdokasmaissa on liittymishetkellä oltava toimintakykyiset rakenteet ja toimintaedellytykset. Rakennepoliittikan toteuttamiseksi alueyhteisöillä on oltava riittävästi yhteispäätösoikeutta.

4.4. Alueiden komitea kehottaa kaikkia alue- ja paikallisyhteisöjä entistä tiiviimpään yhteistyöhän ehdokasmaiden alueiden ja kuntien kanssa. Komitea muistuttaa kyseisten tahojen kanssa tehtävän yhteistyön suuresta merkityksestä, sillä ne tuntevat ongelmat ja ovat lähellä kansalaisia. Tulevien jäsenvaltioiden alueille ja kunnille tarjottava apu niiden luodessa tehokkaita hajautettuja rakenteita on hyvä sijoitus, kun pyritään saavuttamaan korkea työllisyysaste kaikissa laajentuneen unionin osissa sekä tasoittamaan rakennemuutoksia. Laajentumisen työllisyyspoliittista ulottuvuutta ajatellen on kaikkien alueiden ja kuntien intressien mukaista välttää tarpeettomia virheitä.

4.5. Alueiden komitea muistuttaa, että laajentumista tulisi pitää haasteena. Alueista ja kunnista riippuu, tunnistetaanko niiden mahdollisuudet ja hyödynnetäänkö kilpailudynamiikkaa aktiivisesti markkinatalouden erottamattomana osana. Valtion ohjaus ja protektionismi sitä vastoin merkitsisivät periksi antamista EU:n itälaajentumisesta koituvien haasteiden edessä. Komitea painottaa, että tavoitellut työllisyyspoliittiset vaikutukset voidaan saavuttaa vain, jos yhtenäismarkkinoiden neljää perusvapautta sovelletaan laajentumisen yhteydessä molempiin suuntiin eikä niiden sisältöä rajoiteta.

Bryssel 14. marraskuuta 2001.

Alueiden komitean

puheenjohtaja

Jos CHABERT